

Det andet Spørgsmaal, de drøfter dernede, er Valgretsalderen, hvor de ikke kan forsones sig med den Tanke, at efter at de nu har faaet almindelig og lige Valgret til Rige, Provins og Kommune fra 20 Aars Alderen, skal de gaa ind til et Land, hvor de kommer til at vente fra 10—15 Aar, inden de bliver politisk myndige. Det er en Tanke, de slet ikke kan faa i deres Hoveder, og derom staar Debatterne dernede, og det volder den danske Agitation i Flensborg ganske overordentlige Vanskeligheder.

Saa er der endelig Spørgsmaalet om Republik eller Monarki. Den Arbejder, som kom dernedefra, sagde — ja han sagde ogsaa, hvorledes den altsky Agitation virkede i Pressen og paa Plakater, og det, Altskyerne navnlig bruger dernede i Agitationen, er de skrækkelige Forhold, som findes i Danmark, de fortvivlede Arbejdsforhold og det skrækkelige Skatteaag, som nu af Finansministeren lægges paa den danske Befolkning. Man agiterer paa Plakater dernede med, at Postmesteren i en jysk Provinsby skal have betalt saa vældige Skatter, at der ikke blev en Øre tilbage af hans Indtægt som Postembedsmand. Heldigvis kunde det oplyses, at denne Mand foruden at være Postmester tillige havde drevet en lille privat Gullaschvirksomhed, saaledes at Skatten i Virkeligheden ikke var saa urimelig. Det, de særlig benytter fra altsky Side dernede, er den Skildring af danske Forhold, som kommer frem her stærkere og stærkere i vor antiministerielle Presse. Det er Stoffet i „Nationaltidende“ og „København“, som Dag efter Dag gaar igen i den altsky Agitation mod Danmark nede i Flensborg. Men se, det kommer vi jo over, og der kan den danske Agitation, der kan Redaktør Christiansen ved „Flensborg Avis“, hvis han vil, sige til dem, at det er Sortmaleri, en Bagvaskelse af danske Forhold i „Nationaltidende“ og „København“, som Flensborg-Borgerne ikke bør tage noget Hensyn til.

Men saa kommer disse andre Spørgsmaal, jeg nævnede, og der er det navnlig Spørgsmaalet om Monarki eller Republik, de lægger overordentlig stor Vægt paa. De har nu faaet en Republik, de har faaet den efter en Verdenskrise, der sandelig ikke har vist Autokratiets Overlegenhed overfor Demokratiet. Jeg saa i Gaar i et Højreblad, et ledende Højreblad, en Skildring af Kejser Wilhelm den Anden. Den endte med de Ord, at det havde været en Lykke for Tyskland og for hele Verden, om

Kejser Wilhelm ikke havde været Kejser i Sommeren 1914. Det samme Højreblad har i 30 Aar fremhævet og forherliget denne Kejser personlig, hans Genialitet, hans Talenter o. s. v., har beskæftiget sig hver anden Dag dermed og har fremhævet Kejserdømmet og Autokratiet overhovedet, og da navnlig under Krigen, som absolut overlegent over Demokratiet eller Republikken. Verdenskrigen og Verdenskrisen har ikke sat Autokratiet i bengalsk Belysning. Demokratierne har ogsaa i den Henseende været overlegne, at der var de ledende Mænd kommet frem gennem en fri, aandelig Kappelstrid mellem alle de Kræfter, der duer i Befolkningen; Arvelighedsprincippet har ikke vist sig overlegent. De tyske og de danske socialdemokratiske Arbejdere, men naturligvis særlig de, der staar paa Skillevejen og endnu ikke rigtig ved, hvor de vil hen, siger til de danske Agitatorer, siger til deres danske Arbejderkolleger: Skal vi virkelig igen ind under et Monarki, vi, der nu er Republikanere! Det er i Virkeligheden en ret vanskelig Stilling, den danske Agitation der har faaet. Jeg vil sige til de Herrer Konservative og Moderate, at de kunde gavne den danske Agitation nede i Flensborg i høj Grad, om de vilde opgave Monarkiet, om de vilde forene sig med os i en Forhandling om Republikkens Gennemførelse her i Danmark. Der blev i Forgaars oppe i Landstinget talt om, at vi ikke maatte give den tyske Agitation Vaaben. Men jeg forsikrer Dem for, at den tyske Agitation har ikke noget for os farligere eller skarpere Vaaben for Øjeblikket i Flensborg end Striden mellem Monarki og Republik.

Nu kan man sige: Ja, men det ligger alt for langt udenfor Mulighedens Grænser. Jeg vil dog sige, at hvis den danske Rigsdag og alle dens Partier enedes om en ny Grundlov, hvorved man afskaffede Monarkiet og gennemførte Republikken, nærer jeg ikke et eneste Øjeblik Tvivl om, at den nuværende Konge vilde slutte sig til, hvad den danske Rigsdag i saa Henseende besluttede, han er jo gaaet med til den Indskrænkning i Kongens Myndighed, som her foreslaas, han kunde sikkert ogsaa gaa videre, særlig naar nationalpolitiske Hensyn talte derfor. Vort Land ligger jo snart omgivet af lutter Republikker: Finland, Estland, Litauen, Polen, Czekoslovakiet, Tyskland, Svejts, Frankrig, ogsaa den nye Verden, Amerika, er Republik; Verden er i Færd med at blive Republik, det er gaaet, som et Geni sagde for et Aarhundrede siden: den maatte enten blive